

Aktuālais pasaules ekonomikā - eirozonā patērētāju noskaņojums uzlabojas, Ķīnā izaugsme palēninās

Autors: Kārlis Purgailis, bankas Citadele meitasuzņēmuma CBL Asset Management valdes priekšsēdētājs

Eirozonas patērētāju noskaņojums janvārī sasniedza augstāko līmeni kopš pērnā gada sākuma. Gala cenas tika celtas pakalpojumu sektorā, bet preču cenas turpināja mēreni samazināties. Ķīnas ekonomikas izaugsme 4. ceturksnī palēninājusies līdz 4,5 % gada griezumā no 4,8 % 3. ceturksnī, uzrādot vājāko rezultātu pēdējo trīs gadu laikā. Savukārt ASV mājsaimniecību ienākumi turpināja noturīgi augt un novembrī bija par nepilniem 4 % augstāki nekā pērn, taču pirktspēja pēdējo četrus mēnešus laikā vairs neuzlabojās.

Eirozonas uzņēmēju noskaņojums gada sākumā saglabājies stabils un pozitīvs. Saskaņā ar sākotnējo novērtējumu, kopējais iepirkumu vadītāju indekss (PMI) janvārī palika 51,5 punktu līmenī, taču sektoru griezumā bija vērojama atšķirīga noskaņojuma dinamika. Pakalpojumu sektorā uzņēmēju optimisms gada sākumā mazinājās, PMI indeksam noslīdot līdz 51,9 punktiem, kas ir zemākais līmenis pēdējo četrus mēnešus laikā. Uzlabojumi Vācijas pakalpojumu sektorā kontrastēja ar strauju pasliktinājumu Francijā gada sākumā.

Savukārt ražošanas sektorā uzņēmēju noskaņojums uzlabojās, kaut arī eirozonas ražošanas PMI indekss joprojām palika pesimisma zonā (49,4 punkti). Eirozonas uzņēmēji gada sākumā turpināja ziņot par izmaksu kāpumu, īpaši ražošanas sektorā.

Ķīnā izaugsme lēnāka, nekā prognozēts

2025. gadā kopumā Ķīnas IKP izaugsme sasniedza valdības noteikto 5 % mērķi, tomēr Ķīnas ekonomika arī gada nogalē turpināja darboties divu ātrumu režīmā. Mazumtirdzniecības

pieaugums decembrī palēninājās līdz 0,9 % gada griezumā no 1,3 % novembrī, tikmēr ražošanas izaugsme paātrinājās līdz 5,2 % no 4,8-4,9 % iepriekšējo divu mēnešu laikā, daļēji pateicoties noturīgam ārējam pieprasījumam. Rūpniecības sektora izaugsmi galvenokārt veicināja datoru un sakaru iekārtu ražošana, kur izlaide pieauga par 11,8 % gada griezumā.

Kreditēšanas aktivitāte Ķīnā saglabājās vāja – kredītportfeļa pieauguma tempi decembrī palika rekordzemajā 6,4 % līmenī, turklāt arī mājsaimniecību kredītu apjomi pēdējā laikā sāka samazināties. Investīciju kritums gada nogalē turpināja padziļināties visos galvenajos segmentos, arī nekustamā īpašuma sektora stāvoklis saglabājās izteikti vājš – gan mājokļu pieprasījums, gan to cenas turpināja sarukt.

ASV iedzīvotāji vairāk tērē, mazāk – krāj

Novembrī ASV mājsaimniecību tēriņi reālajā izteiksmē palielinājušies par 0,3 %, uzrādot sesto pieaugumu pēc kārtas. Pēc stagnācijas gada pirmajos piecos mēnešos, patērētāju pieprasījums uzņēma apgriezienus un novembrī bija par 2,5 % augstāks nekā pirms gada. Kopumā patēriņa izaugsmi šogad lielākoties nodrošināja pieprasījums pēc pakalpojumiem un īslaicīgas lietošanas precēm, tikmēr tēriņi ilglietojuma precēm šā gada pirmajos 11 mēnešos bija mīnusā (1,1 % pieaugums gada griezumā). Mājsaimniecības turpināja novirzīt tēriņiem arvien lielāku ienākumu daļu – novembrī uzkrājumi veidoja 3,5 % no rīcībā esošajiem ienākumiem salīdzinājumā ar vidēji 5 % pirmajā pusgadā.

Par CBL Asset Management

Bankas Citadele meitas uzņēmums IPAS CBL Asset Management ir viena no vadošajām un pieredzējušākajām finanšu aktīvu pārvaldes sabiedrībām Baltijas valstīs, kurā darbojas globāli atzīti ieguldījumu fondu pārvaldītāji. Tā ar investīciju portfeļu pārvaldīšanu nodarbojas jau kopš 2002. gada. Savukārt kopš 2003. gada kā viena no pirmajām Latvijā sāka pārvaldīt pensiju 2. līmeņa uzkrājumus. CBL Asset Management ir lielākā pārvaldnieku komanda Latvijā, kas, izmantojot pārvaldītāju pieredzi un mūsdienu tehnoloģijas, regulāri analizē finanšu un kapitāla tirgus, makroekonomikas tendences un pensiju uzkrājumus iegulda gan

vērienīgos starptautiskos un vietējos Latvijas uzņēmumos, gan arī dažādu valstu obligācijās.